

Előfizetési feltételek

belyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezvényben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér aora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bementesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Gyűlölet és bölcsesség.

Aradon történt a múlt évben, hogy Riedl Ödön fésüs, ki jelentékeny vagyonát itt szerezte, magyar-gyűlöletből leszúrta Mallár Lajos lakatos-mestert. „Ein jeder Ungar ist ein Viehkerl!“ ezek voltak a dühtől tajtékozó sváb szavai.

Ez a dolog már régea történt; meg aztán nagyon szomorú is ahhoz, hogy emlékünke idégessük. Nem is beszélünk róla, ha az aradi ügyészség nem hozná emlékezetünkbe. Azt a határozatot hozta ugyanis mindjárt a letartóztatás után, hogy a gyilkos szabadlábra helyeztessék; most pedig, hogy csupán halált okozó testi sértés büntetével vádoltassék. Indokolásul és mentségül hozzátesszi, hogy Riedl „pusztán magyar-gyűlöletből“ követte el a gyilkosságot.

Érdemes, kérem, ezt a dolgot megfigyelni és róla elmélkedni.

Ha egy Galiciából vagy Romániából besompolygó kaftános alakot, aki batyuján kívül semmit, de mégis: erős megélhetési ösztönt hoz magával, pedig foglalkozására nézve semmi egyéb, mint csavargó, a rendőrségünk véletlenül megállít, igazolásra szólít vagy eltoloncsol: lapjaink egy részét mindjárt igazottság fogja el a liberalizmus nevében.

Ha egy népbolondító pap vagy ügyvéd szabadon sértetegi a magyar czimert és államot; s a felháborodott néptömeg igazságos haragjában elégtételt vesz magának, minden okoskodás nélkül, a maga módja szerint: egy országrész békéje esik miatta veszedelmebe, martirt avatnak belőle fajrokonai és érdektársai, s valóságos nemzetközi agitációval igyekeznek hazánkat pellengére állítani. Épen mintha a tolvaj lovagiatlanságról vádolná azt, aki nem engedi magát megkárosíthatni.

És ha egy magyar embert teljesen ártatlanul, nyomorultul leszur egy dühös német, pusztán azért, mert az magyar ember: az ügyészség enyhítő körülményeket keres.

S nemcsak az ügyészség, hanem a magyar emberek általában, majdnem érzéketlenül nézzük és halljuk fajunk gyaláztatását. Megelégszünk azzal, hogy a psychiatrák könyveiben megtaláltuk a faji gyűlölet abnormitásainak magyarázatát. Megnyugszunk abban, hogy nemesen megóvtuk tárgylagoságunkat; és felbuzdulásunkat legyőzve méltó harcuzosai maradtunk a liberalizmusnak. Sőt politikusan jártunk el, mert hideg fejtegetéseinkkel zuhanyt bocsátottunk az esetleges felhábo-

rodásra; és rosszhiszemű újságok polemikus támadásaitól s a magyar név hurezolgatásától megmenekedtünk. Kaczagnak ugyan felettünk; de ez nem zavarja a mi lelki nyugalmunkat.

Egyik ember büszkén vallja magát tótnak; a másik németnek, harmadik romannak, negyedik szerbnek; egyik innen, másik amonnan várja büszkesége támogatóját s képzelt vagy valódi bajában a segítségét.

Hát a magyar embernek, szegénynek, szabad-e vajjon a saját otthonában büszkének lenni a magyarságra? És honnan várjon segítséget a folytonos támadások közt, amelyekkel testvéreinek behívott ellenségei illetik?

A magyar embernek csak saját erejében van segítsége, amely ezer éves történetet biztosított számára. S ezt az erőt nem pusztán a fegyver s az általa elfoglalt föld adta meg, hanem a higgadság a veszedelmeben, a bölcsesség a kormányzásban és megvetése minden alacsonyásnak. Ezek a magyar faj uralkodói tulajdonai, amelyek minden nehézség közt diadalra segítettek. Itt csirázik a büszkesége, méltósága is.

Gyűlölet vad emberhez való; művelt ember nem táplál gyűlöletet; hanem szánakozik azon, ki e szenvedély rabja lett. Órizkedni azonban tőle és ártalmatlanná tenni magunk iránt való köteleességünk.

Az aradi ügyészséget bölcsesége magaslátáról még a fajgyűlölet otromba példája sem tudta leszállítani.

L. I.

A nemzetiségi kérdés Erdélyben.

Irta: Ürmösy Lajos.
(Folytatás.)

Maros-Tordamegye.

E megye teljesen felvehetné a magyar jelleget, ha a magyar birtokos-osztály azt a nemzeti eszmét magáévá tenné. A 272 magyar birtokossal szemben áll csak 38 román birtokos. És a 100.000-en felül álló magyar népséggel szemben áll 70.000 román és vagy 8000 szász. A zsidó-német nagybirtokos itt is beleolvadt a magyarságba.

Nagy-Küküllő megye.

A lakosság zöme ugyan román és szász, kevéssel mulja felül a román a szász, magyar is azonban van huszezer és a birtokosság zöme magyar. 57 magyar birtokossal szemben áll 22 szász és román birtokos. A tulinagy birtokok főuraink kezén vannak, mint a Haller

grófok, Bethlen grófok, Teleky grófok, Kálnoky, Zichy grófok stb.

Szolnok-Dobokamegye.

Nagy román többséggel bíró megye; a magyarság a szászokkal együtt felét sem éri el a románoknak és a román birtokosok száma is tekintélyes, mert hiszen számuk eléri a 103-at, míg a szászoké ezzel szemben alig megy 46-ra. De azért a magyar ügy érdekében itt is lehet tenni, ha a magyar birtokos-osztály megembereli magát, mert nemcsak szám tekintetében vannak tulsulyban, hanem a valódi nagybirtok mind a kezükben van. A min már azért sem csodálkozhatni, mivel nagyon sok főur birtokkal a megyében, amiknek terjedelme mellett nagyon eltörpül a többi magánbirtok.

A magyar birtokosok száma 406. Tehát erős tulsulyban van a román birtokosok száma felett. Ha még ehhez vesszük a megyében lakó, negyvenezeren felüli magyar népet, fel lehet venni a nemzeti missziót a 170.000 románnal szemben.

Torda-Aranyosmegeye.

E megye százezeren felüli románságára hathat a negyvenezeret tulinhaladó magyar és tizezeret tulinhaladó szászok. A birtokok zöme itt is magyar kézben van és hozzája a valódi nagy birtokok.

A magyar birtokosok száma: 255.

Róman birtokosok száma: 77.

Vannak még német és zsidó birtokosok, de csak nevék idegen hangzása. E megyében az állami telepítéssel is sokat haladhatni, mert hiszen töméntelen kincstári birtok van.

Szeben megye.

Legutoljára hagytam a szász korifeusok főfészket. Magyar birtokos itt nincs, de szász is csak tizenöt van s ezek közt 2-3 román. A birtokok zöme itt is, mint Brassómegeyében, községi, egyházi stb. A magyarságnak itt nincs talaja; az egész megyében nincs több hétezer magyarnál.

De a szász korifeusok gondolkozzanak felette, hogy az 50.000 szász ne inkább a magyar nemzet számára nyeressék meg, mintsem beleolvadjon a 100.000-en felüli románságba. A szász nép fogy, e század elején még egy anyian voltak, mint most ez; gondolkozozba ejtheti a szászok vezetőit. Ennyit Szebenmegyéről.

* * *

TÁRCZA.

Secessio.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Az emberi szellem, amelyről azt tartjuk, hogy isteni szikra, örökös tevékenységben van. Ennek a folytonos működésnek, mely koronkint óriás hullámokat vetett, néha pedig alig találnak hatásának nyomára, egyedüli czélja a haladás, a közelebbjutás az egyetemes boldogsághoz.

S mi ez a boldogság?

Ha egyeseket kérdenénk meg, feleletükből alig lehetne megállapítani a mibenlétét. Egyik boldogságát az anyagiakban, más a szeretetben, az igazság keresésében, az erkölcsös életben látja és érzi, — már t. i. ha van tökéletesen boldog halandó. Mert a boldogság is csak egy állapot, amely változásoknak van alávetve úgy, hogy Socrates nagy igazságot fejezett ki valóban, mikor azt mondta, hogy nemo ante mortem beatus est. De az tény, hogy van viszonyos, relativ boldogság úgy az egyének, mint az egyetemes ember életében. Ha már most bele nézünk az egyéni boldogság forrásának a világába s a népek boldog idejébe: a boldogságot az eszmények, az ideálok megtalálásában s tetteges birtoklásában találjuk. Ámde ugyanazon körülmények között nem lehet fel mindig a boldogság. Egyik polgár pl. megelégedik azzal, ha törvényszabta köteleességeinek

megfelel, a másik ezen kívül áldozatot is hoz a társadalom érdekében, mert lelkében a jótékonyásnak lángja ég. Vagy, hogy népszerűbb példát említek, régen te hölgyeink elégségesnek tartották a boldogsághoz a boldog családi életet, ma azonban felvették a küzdés fonalát a férfakkal mindenütt, ahol csak lehet. Ez a jelenség világos bizonyítéka annak, hogy a lelkekben új eszmék, új ideálok támadnak. Ugy vagyunk az eszményekkel, mint a szalonokban a fényképekkel. A keret, a ráma ugyanaz marad, de újabb képet kapunk, a régit sebtiben a lomtárba tesszük, hogy szemlélése a vendég előtt mindig érdekes és vonzó legyen. S valamint ebben a változtatásban megvan a czél, úgy az emberiség sem változtatja eszményeit öletszerűleg s szeszélyből, hanem a jó megismerése és izlelése után a jobb s a tökéletesebb után néz s azt igyekszik megteremteni.

Tehát az emberi szellem alkotásaiban haladásnak kell lennie. S ez meg is van — legalább a multban.

Ott van pl. az antik festészet és szobrászat. Oly bámulatos tökéletességgel alakítja, kivált a szobrászat, a test idomait, külsejét, hogy ma is csodálattal gondolunk az alkotók művészi erejére, hogy még ma sem éri utól egyetlen alkotás sem.

Nem éri utól, tehát hanyatlott. Sokan állítják ezt a hagyományos dicsérettől vezetve vagy elfogultságból. De ez az állítás csak állítás és nem igazság. Az igazság az, hogy valamennyi művészetben — tán a költészet kivételével — messze tulszárnyalta korunk az

6-világ alkotásait. Nevezetesen a görög remekeknek két jellemző sajátága van: először a test, a külső az, amiben a művész ereje ragyog. Aztán ez a test olyan eszmék hordozója, kifejezője, amelyek a nép tudatában, különösen mythosában, évezredeknek keresztül éltek, ki voltak alakulva, csak éppen anyagba kellett gyurni őket. Sőt még ez a külső sem változott, hanem a köztudatban mindig egy maradt. A ránk maradt emlékek nagy része mythologiai alakokat tüntet fel. Minthogy Zeus, Venus, Hermes állandóan egy külső jellegzetességgel élt a köztudatban: világos, hogy a művész egyedüli hivatása az volt, hogy ezt a képzelt testet anyagba vigye át a lehető legnagyobb pontossággal. Ugy hogy par excellence a szobrászatról, de a festészetéről is, el lehet mondani, hogy új gondolatot nem vetett fel. Előbb volt Zeus-monda s aztán készült a Pheidias műve. Csak ebből érthető, hogy a fennmaradt emlékek közt is számos van, mely ugyanazon alakokat tünteti fel kevés különbséggel.

Ma pedig a művészet folytonosan új gondolatokkal gazdagítja az emberiség eszmekészletét. A mai kor művésze a renaissance óta nem a test vonzóerejére támaszkodik, hanem az eszme újságával és eredetiségével hat. A fő a gondolat a külső, a ruha másodrendű. Van-e olyan ember, aki Munkácsy Honfoglalásán a ruhák redőiben, vagy a tagok, az arc szabályosságában keresné a fenségest? Vagy fogja-e valaki a majd Enyeden diszáló Bethlen-szobor karcu testén, szabályos idomain gyönyörködve érezni azt, hogy Erdély Mátyá-

Az erdélyi magyar társadalom nem áll rosszul, miként ennek a híre el van terjedve a Királyhágón túli részeken. És ha nem akarnánk mindent az államtól kívánni, ha ez országos, jellegű betegségből kigyógyulnánk, akkor az erdélyi magyar társadalom is kivehetné a maga részét a nemzetiségi kérdés megoldásában.

Vészharang-kongatással magával sokra nem megyünk, ha a lapok hozzák a hírt, hogy a román pénzüzetek száma szaporodik, az „Albina” vásárolja a földet, román új birtokos-osztályt akar teremteni. Hát ha ez így is van, ok-e arra, hogy összedugott kézzel az államot hívjuk segítségül?

Mit tehet az állam a román pénzüzetek szaporodásával szemben, ha az a törvényes formáknak megfelelő? De ha van román pénzüzet, van bizony elég és több magyar is Erdélyben. És ha — amint állítják sokan — a román nép behalozásáért jönnek azon intézetek létre, anyagi lekötésükért pressziót gyakorolhatnak rájuk, hát ha így is volna, a helyzet mégis más lenne, ha a magyar birtokos-osztály behatolna a román nép közé és a magához vonzással a magyar pénzüzetek felé fordulna jövőben a román nép is. Hiszen a román pénzüzetek aránylag nagyobb kamattal kölcsönöznek, mint a magyar pénzüzetek, és minden román faji érzet mellett is azonnal a román pór nyakán a végrehajtás, ha nem fizeti tartozását pontosan.

A pénzüzet, még ha románok is hozzák létre, a pontatlan fizetést el nem nézheti. Nem is agitálás czéljából jön létre azon sok román pénzüzet, hanem kenyérkereset- és nyereszkeségből. A román intelligencia válságos helyzetben van, mert fiaik zöme a jogi pályára tölt, állás pedig nincs elég. Segítenek a dolgon az a, hogy pénzüzeteikben fizetési helyeket töltsenek be és sokaknak jut tér az osztalékjutáshoz. Hiszen már Wekerle is jelzé egy parlamenti beszédeben, mint miniszter, hogy ő súlyt helyezt arra, hogy románokat is felvegyen hivatalába, de egyet sem haphatott, mivel, mint említém, a román ifjuság zöme többnyire egyoldalú pályára lép. Meg aztán az állami hivatalokra is sok a konkurrens, a megyei tisztviselői állásra is és így sokan maradnak kenyér nélkül, amely sorsban egyébként a magyarok is osztaznak.

(Vége következik.)

Vegyes hírek.

— **Kormányképviselő az érettségi vizsgálatokon.** A hivatalos lap mai közleménye szerint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nagyenyedi főgimnáziumhoz az érettségi vizsgálatokon leendő részvétellel kormánybiztosi minőségben dr. Schilling Lajos kolozsvári tud. egyet. ny. r. tanárt küldötte ki.

— **Papp Béla** honvédtábornok Kolozsvárról e hó 17-én reggel városunkba érkezett, hogy a helyben állomásozó honvéd zászlóalj felett szemlélet tartson. A tábornok 3 napot töltött Nagy-Enyeden és tegnap este a gyorsvonattal Kolozsvárra, székhelyére utazott vissza.

— **Adakozás.** Gróf Csáky Jenő, Szepes vármegye főispánja, Gróf Csáky Albin megbízásából a Csáky uradalmak adományaképen 400 koronát juttatott vármegyénk alispánja kezébe a „Miriszlói emlékoszlop” javára. A tekintélyes szép adomány, mely oly távol idegenből jött, önmagát dicséri s annál na-

sának, a legdicsőbb fejedelemnek a monumentuma előtt áll? Pedig az ó-kor művészeinek java-erejét ezek a külsőségek emésztették fel.

S végre most már, kedves olvasó, a görögöktől valahogyan eljutottunk oda, ahova megérkezni célunk volt, t. i. a secessio-hoz, amely ismét a durva anyaghoz megy vissza, honnan pedig már a haladás több ezer éves után rég eltávozott az emberiség. Valóságos eltévedése ez a mai kornak, aminek legesattánosabb bizonyítéka az, hogy az élet minden olyan jelenséget, amelynek értelme nincs secessió névvel illet csak azért, mert átálja kimondani ennek az idegen fogalomnak megfelelő egyenlő értékű magyar szót (amit ezuttal magam is elhallgatók, mivel nem vagyok bizonyos abban, hogy kinek milyen a toilletteje). Ennek az irányzatnak legpompásabb jellemzését adta Gyarmathy Zsigáné, aki egy tavalyi képtárlaton látott festményről azt írta, hogy gyönyörködött benne, ámbar sehogysem tudta kivenni, hogy vajjon kölykeit szoptató orosz lányt, vagy tulipánkertet, vagy Zrinyi kirohanását ábrázolja a vászon. Időleges baj, el fog mulni! Hiszen a mai kor nem a rideg valóban, annak a látásában és érzékelhetőségében érzi boldognak magát, hanem a lelkünkben élő szent igéknek, eszméknek megvalósítása végett kifejtett törekvés, a valóban égi mása árasztja el homlokunkat a boldogság fényével.

Kristóf György.

gyobb halálával fogadtatt, mert ez összeggel immáron együtt van az emlékoszlop felállításához szükséges pénz.

— **Gyászír.** Lapunk főszerkesztőjét ismételtén gyász érte. Kolozsvárról e hó 17-én elhunyt Tassi Végh Bertalané, főszerkesztőnk közeli rokona; a gyászba borult család a következő gyászjelentőt adta ki:

Tassi Végh Bertalan 1848/49-iki honvédezésre, a maga, sógornéja, gyermekei, unokái és az egész rokonság nevében megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett neje Tassi Végh Bertalané szül. balászfalvi Brencsán Erzsébet folyó évi május 17-én d. e. 11. órakor, rövid betegség után, életének 78-ik, boldog házasságának 29-ik esztendejében, a halotti szentségek fölvétele után csöndesen elhunyt. A drága halott hült tetemei f. hó 19-én, szombaton d. u. 4 órakor fogtak a halottas háztól (Majális-u. 2/A. sz.) a róm. katolikus egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben egyetlen leánya mellé örök nyugalomra helyeztetni. Boldogult lelkéért az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 21-én hétfőn d. e. 10 órakor a sz. Ferenczrendiek templomában fog a Mindenhatóknak bemutatattni. Áldás szerett emlékére! Kolozsvárt, 1900. május 17. Brencsán Mária, az elhunyt nővére. Brencsán Géza, Brencsán Etelka férj. Török Bertalané, Brencsán Gabriella férj. Szász Béláné, az elhunyt néhai testvéreinek gyermekei. Brencsán Gézáné sz. székelyi Majláth Eszter, Géza és Károly gyermekeivel, Kadichfalvi Török Bertalan orsz. gyűl. képviselő, Malomfalvi Szász Béla kir. táblai bíró és leánya Gabriella, Végh Arthur orsz. gyűl. képviselő és Hajós Erzsébet gyermekeikkel, Végh Gabriella és férje: Köröstarcsai Weér Dezső gyermekeikkel, Végh György, az elhunyt sógora családjával. Főszerkesztőnk gyászában őszintén osztozunk mi is és kérjük, fogadják mély részvétünket.

— **A képviselőház** május 18-án tartotta a pünkösdi szünetek előtt utolsó érdemleges ülését. Pünkösdi után június hó 7-én lesz az első ülés, amelyen az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló javaslat kerül tárgyalásra.

— **A nagyenyedi ev. ref. egyházközségben** a folyó évben konfirmáló növendékek oktatása már befejezést nyert. A városról beiratkozottak kikérdezése e hó 21-én d. e. 10 órakor kezdődőleg megy véghez a templomban, nyilvánosan, az egyház tanács jelenlétében. A helybeli Bethlen-főiskolából konfirmáló ifjak kikérdezése már megtörtént e hó 19-én. A konfirmáció-ünnepélyes szertartás, az enyedi egyházközségben fennálló csaknem egy százados gyakorlat szerint, áldozócsütörtökön (május 24.) fog véghez menni, mely alkalommal imát és egyházi beszédet mond Jancsó Sándor lelkész, a kikérdezést és a megáldás szertartását végzi Szilágyi Farkas lelkész, ajánló beszédet mond Vincze Dániel főiskolai tanár. Az ünnepély magasztos voltát emelni fogja a főiskolai vegyes dalkar, a tanító-képezdei énekhar és a tüzoltó-egylet zenekarának közreműködése. Ezen évben nyilvánosan 130 növendék konfirmál, a legnagyobb szám, melyet ezen népes és virágzó egyházközségnek a konfirmáltakról vezetett anyakönyvei egy évről, ez ideig, felbírhatnak mutatni.

— **A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye képviselőtestülete** folyó május hó 25-én rendkívüli közgyűlést fog tartani Uj-Tordában. Ezen egyházmegyei közgyűlés d. e. 9 órakor veszi kezdetét rendes isteni tisztelettel. Ugyanez alkalommal egyházmegyei papi értekezlet is fog tartani. Ezen rendkívüli közgyűlésre és papi értekezletre felhívjuk enyedi egyházmegyénk képviselőtele városunkban lakó érdemes tagjainak figyelmét.

— **Időjárásunk** a lehető legszeszélyesebb. Édes keveset juttat a szép május annyiszor megénekelte örömből. A lombok nem „susognak”, hanem nyögnek a hideg szél ölelő karjai között, a madarak nem „csicseregnek”, hanem busan gubbaszkodnak, a csermely nem „cseveg”, hanem ontja eső duzzasztotta medrében a szennyes árt. — a nap nem „mosolyog nyájasan” a „derült ég boltozatáról”, hanem a nehéz fellegek mögött bujkálva, napokig nem mutatja magát, — meleg tavaszi eső nem „fakasztja a rügyeket”, hanem a hideg eső satnyítja el a meglevőket stb. Szóval az időjárás mindennek nevezhető, csak nem tavasziának. Pedig a három hírhedt fagyos szent bevégezvén ádáz és áldástalan munkáját, azt reméltük, hogy az idő kimelegszik s meg is tette egy-két napra, mikor valóságos nyári meleg támadott, de egy 12 óráig tartó záporoszerű eső ugy lehűtötte a levegőt, hogy ismét csak didergünk és remegve várjuk a fagyos szentek nyomában járó garabonciás diákok, Orbánt!

— **Olimpiai játékok.** Benedek Gyula, a Bethlen-főtanoda derek tornatanára, e hó 24-én csütörtökön délután 5—7 óráig a főtanoda tornahelyiségeiben növendékeivel a jelenben a tória terén annyira felkarolt olimpiai játékokat mutatja be. Ez érdekes és tanulságos torna-mérkőzésre ez uton is felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **A tüzoltó egylet majálisa** június 10-én fog lezajlani a sétatéren, mely alkalommal az egyesület mindent el fog követni, hogy a nagy közönség remélhető pártfogását és áldozatkészségét egy kellemes mulatsággal hálálja meg. A majális sétatérversenyével és diszgyakorlattal lesz egybekötve és így a táncz örömein kívül látványosságokban is lesz része a publikumnak. Nem kételkedünk és méltán elvárjuk a város közönségétől, hogy a misszióját ünneztetül teljesítő egyesületet, mint mindig, ugy ezen alkalommal is hathatós pártfogásában fogja részeltetni. A részletes meghívót legközelebb szintén bemutatjuk.

— **A Bethlen-kollégiumi ifjuság** ünnepnapot rendez 1900. május 26-án délelőtt 10 órakor a kollégium nagytermében az alapító fejedelem emlékének megünneplése végett. 1. A XC. zsoltárt éneklő gyülekezet. 2. Imát mond Benkő Viktor VII. o. t. 3. „Magyar gályarabok éneke.” A vegyeskar. 4. „Bethlen Gábor emlékezete.” Demeter Béla VII. o. t. beszéde. 5. „Magyar nyelv.” Ábrányi E. költeménye, dallamát írta Veress G. Éneklő a tanítóképző ifj. dalkara. 6. „Bethlen Gábor, mint a béke hőse.” Kovács N. Sándor VII. o. t. előadása. 7. „Enyed, a Bethlen-szobor helye.” Váro Ferencz költeménye. Szavalja Demeter János VII. o. t. 8. „Bucsu.” Lindblad dala. Éneklő a vegyeskar. 9. A Himnusz éneklő a gyülekezet. Ugyanez nap délután 3 órakor, a kollégium nagytermében tartatnak meg a főgimn. önképző-kör szavaló versenyei a Vörösmarty Mihály és a Czuczor Gergely születése századik évének ünnepléséül. Program: 1. „Főti dal.” A gimn. vegyeskar éneke. 2. „Vörösmarty életpályája.” Szemelvények b. Eötvös emléksbeszédéből. Előadja Benkő Viktor VII. o. t. 3. „Élő szobor.” Szavalja Cirner Ödön VIII. o. t. 4. „A bárd.” (Sichertől). A gimn. vegyeskar éneke. 5. „Vörösmarty balladáirol” beszél Kovács N. Sándor VII. o. t. 6. Dialog „Marót Bán”-ból. Szavalják Balázs Aladár (Marót) és Cirner Ödön (Bod) VIII. o. t. 7. „Szép Ilonka.” Melodráma. Szavalja Balázs Aladár, zongorán kíséri Diénes Dezső VIII. o. t. 8. Népdal-egyveleg. Éneklő a gimn. vegyeskar. 9. „Czuczor Gergely hazafias költészetéről” beszél Demeter Béla VII. o. t. 10. „Riadó.” Szavalja Demeter János VII. o. t. 11. „Falusi kis lány Pesten.” Szavalja Straub Jolán V. o. magántanuló. 12. „Erdőben” (Würfeltől). Éneklő a gimn. vegyeskar. Este pedig az Ifjusági Olvasó Kör a Bethlen Gábor szobor-alap javára a sétatéri csarnokban, este 8 órakor kezdve, zártkörű majális rendez. Jegyek ára: 5 korona; személyjegy 2 korona, tanulóknak 1 korona. Jegyek előre válthatók Papp János ur gyógyszer-tárában, este a pénztárnál. Felülízetésekről, a szobor-bizottságnak, külön kimutatás mellett számol be a rendezőség. Felhívjuk városunk nemes és a kollégiumi ifjuság iránt hagyományos érdeklődéssel viselkedő közönségének figyelmét és érdeklődését erre a szép ünnepnapra. Az ifjuság örömmel mutatja be szellemi előhaladottsága képét és lelkesedését. Csak nevedik buzgósa, ha társadalmunk részéről melegséget és pártolást fog találni.

— **Az iparos önképzőkör mulatsága.** Iparosaink önképzőkörre nyári mulatságát június 4-én tartja meg. Az erről szóló meghívó a következőképp szól:

Meghívó. A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör 1900. június 4-én (pünkösdi másnapján) Nagy-Enyeden, a sétatéri fedett táncz helyiségben saját pénztára javára nemzetközi világpostával és díjkeversenyvel egybekötött zártkörű nyári mulatságot rendez, melyre t. Czimedet és családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság. — Jutalmat kapnak: 1. Az első legtöbb levelező-lappal bíró hölgy egy diszes albumot; a második legtöbb levelező-lappal bíró hölgy egy diszes cukortartót cukorral. 2. Az első legtöbb levelező-lap eladó hölgy 6 drb kávé-csészét tányérral; a második legtöbb levelező-lap eladó hölgy egy szép gyümölcsös talat gyümölcsössel. Tekeverseny: Az I. díj egy 10 koronás arany; a II. díj egy 5 koronás ezüst; a III. díj egy élő bárány. A díjkeversenyben minden 3 dobásra jegyek 20 fillérért válthatók a tekepályánál föllíltott pénztárnál. — A verseny 7 fára egyenes (zsinór) dobással történik. A három dobásra ütött fak összege lesz az illető nevére bejegyezve. Belépti díj: személyenként 1 korona. Család-jegy (3 szem.) 2 korona 50 fillér. Jegyek — a meghívó előmutatásával — válthatók a Könyvnyomda r.-t. üzleti irodájában és d. u. a pénztárnál. Kezdeté délután 3 órakor. A mulatság kezdetét taracklövés jelzik. Akik a mulatságon részt venni ohajtanak és tévedésből meghívót nem kaptak, kéretnek a rendező bizottsághoz fordulni az Önképzőkör helyiségében.

— **A községi jegyzők minősítése.** A községi és körjegyzők minősítéséről szóló törvényjavaslat, amely a közigazgatás államosításának bevezetése, több fontos elvi intézkedést tartalmaz. E javaslat szerint a belügy-minisztérium az ország különböző vidékein egyelőre tíz közigazgatási kurzust állít föl, amelyeken a

mostani jegyzők és körjegyzők közül bárki is részt vehet. Azok a községi és körjegyzők, kik az ilyen tanfolyamon diplomát nyertek, előléptethetők a rendezendő állami közigazgatás bármely szolgálati fokára. E szerint a jegyzőből, ha tehetsége erre érdemesítik, lehet szolgabíró, főjegyző stb. Akik most még nincsenek a közigazgatás szolgálatában, csak érettségi bizonyítvány alapján vehetők föl a tanfolyamra.

Felhívás. Nagy-Enyed város tanácsa a következő felhívás közlésére kért fel: Szám 2397—1900. közig. Városunk könnyen hívó iparosait rosszakaratu igazgatók, leginkább pedig tudatlan szájhősök avval boldították, hogy mivel a betegsegélyező pénztár felosztattatott, most már az ipartestület is fel van osztatva és az ipartestületi tagsági díjakat fizetni senki sem köteles. Ezzel szemben városunk tanácsa, mint I-ső fokú iparhatóság, a város minden iparosának ez uton is tudomására hozza, hogy ilyen ámtásoknak, félrevezetéseknek ne higgyenek, és úgy a hátralekös, mint a folyó évi tagsági díjat az ipartestületi pénztárba Király Béla ur kezéhez mindenki sürgősen befizesse, mert a hátralekösök ellen városunk tanácsa a törvény és felsőbb rendeletek értelmében a leghigorubb módon lesz kénytelen eljárni. A városi tanácstól Nagy-Enyeden, 1900. május hó 7-én. Kovács Gyula, polgármester.

Házi ipar. A helybeli részvénytudományi üzletvezetősége által rendezett dobozkészítési tanfolyam, melyről lapunkban már megemlékeztünk, közelebről véget ér, a begyakorlott leánykák lakásukon — családjuk többi tagjaival vagy esetleg másokkal is csoportokat alakítva — fogják folytatni a részükre kiadandó munkát. Figyelmeztetjük mindazon szülőket, kik leánygyermeküket ezen könnyen elsajátítható és mellett tisztességes keresetet eredményező házi iparra bennitátni ohajtják, hogy a következő tanfolyamra saját érdekükben már most jelentkezzenek a főtérre levő üzlethelyiségben, annyival is inkább, mert a későbbi jelentkezettek csak egy későbbi tanfolyamra jegyezhetők elő.

Pályázati hirdetmény. A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága a tanintézet konviktusában az 1900—1901. tanévben betöltendő 7 állami alapítványos ösztöndíjas (ingyenes) helyre ezennel pályázatot hirdet. Ezek a helyek a tanintézetbe belépő I-ső éves hallgatóknak vannak első sorban fentartva. Az ezen helyek elnyeréséért való folyamodványokat következőleg kell felszerelni: Az állami alapítványi ösztöndíjas helyeket illetőleg: Ezen helyeket az alapítványi értelemben kizárólag csak az erdélyi részű megyékben (a tulajdonképeui erdélyi megyékben és a volt „kapsolt részek”-ben, azaz a volt Kraszna, Közép-Szolnok és Zaránd megyékben és Kóvárvidéken) született, iskolai tanulmányait sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes elemi el látásból, az intézetben lakás, fűtés és világításból, ingyenes ágyneműekből és ezek mosatásából, betegség esetén ingyenes gyógykezelésből. Az ezen helyekért való bélyegmentes folyamodványokhoz melléklendő: 1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gimnáziumi, reáliskolai, vagy polgári iskolai osztályról, vagy a kereskedelmi iskola (akadémia) végbizonyítványa. Akik több osztályt végeztek, vagy érettségi vizsgát tettek, előnyben részesülnek. 2. Keresztelő levél a születési hely s betöltött 16 éves kor igazolására. 3. Szegénységi bizonyítvány (melynek a főszolgabíró illetőleg a városban a rendőrkapitány által láttamozva kell lennie). 4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkatú és a himlő ellen való védőtűzés igazolására. 5. Szülő vagy gyámi nyilatkozat arról, hogy a folyamodó részére a 83 koronára menő összes díjakat leteszik és a folyamodó egyéb szükségleteiről (taneszközökről, ruházatról, szükség esetén túlzott zubbonyról) kellőleg gondoskodnak. A folyamodványban felsorolandók még: a folyamodó illetőségi helye, szüleinek állása, testvéreinek száma és kora, továbbá hogy árva-e vagy nem. A folyamodványokat a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltóságához címelve f. évi július hó 15-éig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron, posta ugyanott, kell benyújtani. A tanintézetre künnlakó hallgatók is fölvetetnek és számukra a beiratkozási határidő folyó évi október 1—8-ig tart. Az intézeti „Szabályzatok”-at kívánatra megküldi az igazgatóság. Kolozsvár, 1900. május hó 10-én. Dr. Szentkirályi Ákos, igazgató.

Óriási kémények. A párisi kiállítás óriási gyári kúrtóiról azt a hírt terjesztették francia lapok, hogy a világ legmagasabb kéményei. Pedig nem úgy van. Mert való igaz ugyan, hogy nyolcvan méter (akkora a párisi kiállítás kéményeinek magassága) szép magasság, de éppen egy francia folyóirat mutatja ki, hogy vannak ennél sokkal magasabb kémények is a világon. Például a szászországi Freiberg közelében levő halsbrücki vasgyár kéménye 140 méter. A mint hogy ez a kémény is legmagasabb kúrtója a világnak.

Majdnem kétszer olyan magas, látni való, mint a párisiak. A Rajna mentén fekvő euskircheneri ólomgyár kéménye sem „kutya”, mint a hogy mondani szokás. A magassága 134 méter. Amerika legmagasabb gyári kéménye a new-yorki Metropolitan Street Railway társaságé; a magassága 107 méter.

Erős szüzek. Frida. Irta Marcel Prévost. Fordította Gábor Ignác. Marcel Prévost, a francziáknak e dédelgetett és gyorsan világhírűvé vált írója, meggyőző tanubizonyosságát adta ez új, nagyszabású regényével, hogy híret, kedveltségét nem csak témái szenzációs voltának köszönheti, hanem igazi, nagy írói kvalitásoknak. A század vége egyik legfontosabb mozgalmának, a feministikus törekvéseknek problémáját tárgyalja benne, tárgyalja az igazi regényíró módjára, ki ügyel arra, hogy alakjai ne valjanak absztrakt eszméknek testetlen hordozóivá. Szüzeket rajzol, kik minden erejüket és idejüket az új tan diadalra segítésére szentelik, de a nélkül, hogy megszünnének nők lenni. És éppen ez a tragikumuk. Ez válik rájuk nézve a szenvedések kiapadhatlan forrásává, tüzzé, mely égeti, emészt, de mégis tisztítja, megvédi őket. Frida és Lea, a két nővér, kik egészen egygyéforrtak a szeretetben, kik életüket az eszmének, a nő teljes felszabadításának szánták, a legnagyobb leigázónak, a szerelemnek lesznek rabjaivá. Egy férfit szeretnek, Frida titokban, némán, Lea boldogan, megértve. De e boldogság röpke és muló; a hogy Lea megérzi, hogy érzelmeit érzéki láng hevíti át, megborad és menekül, hogy csakis hivatásának éljen. A munka láza emészt, sorvasztja, de igazi boldogságot nem nyújt neki, és mikor az ifjú, ki elől menekült, újra szemben áll vele és beszél neki az igaz, egészséges szerelemlől, már-már megtántorodik. Mikor megtudja, hogy a férfit is csak férfi, olyan, mint sok más, mert csak szívét őrizte meg számára és hogy a gyönyört, melyet neki ígér, ő maga már élvezte, egyszerre újra felébred benne az apostol és örökre elutasítja magától az imádatot. Örökre, mert ő is egyoldaluan fogja fel a házastársak szabadságát, mert nem ismeri el és nem fogadja fel a nő és férfi teljes egyenlőségét. És marad az, ami a nővére és környezetete: erős szüz, ki küzd magáért és ezernyi nővéreért. Az intézetnek szenteli magát, melyet kiváló feminista hölgyek alapítottak, hogy igazi független, szabad nőket neveljenek benne. Ez alapítók és vezetők, előkőn a nagytudású és ugyszólván csak az eszmében élő Pirnitz-czel, megannyi remekei a jellemző-tehetségnek. A magában is érdekfeszítő fő cselekményt érdekesebbnél érdekesebb epizódok tarkítják, melyek világot vetnek London életére, az angol nevelési mozgalmakra, és a mellett olyan tiszta, világos képét nyújtják az egész feminista mozgalom keletkezésének, mai állásának, elterjedtségének és pszichológiájának, mint amilyent semminemű tudományos könyv. Ha még megemlítenék, hogy Prévost briliáns stílusának szépségeit Gábor Ignác nagy bravúrral tükrözti vissza, és hogy a képes borítékú 3 kötetes regény árát mindössze 3 koronára szabta meg az Athenaeum, meg vagyunk győződve, hogy a magyar közönség és első sorban a magyar nőközönség éppen úgy meg fogja szeretni ezt a könyvet, mint a szerző honfitársai, a francziák.

A modern nemzetek Európában való letelepedéséről és államalapítás: kísérleteiről sokszor és sokat írtak. Érdekes kor is ez, a népvándorlás kora, mikor Rómának romjaikban is hatalmas épületei megintanának, s az utcákon, melyeken nemrég a consulok lictorai hordozták urok előtt foscseiket, most sötét ruhás szerzetesek topognak; a szobrok eltűnnek a terekről, s a katakombák földalatti üregeiben egy új szellemű (keresztyén) művészet kezdi bontogatni szárnyait, mely nem Herculeket és Vénusokat farag hószinű márványból, hanem vértanuk nyil-átverte testét, szüz martyleányok szenvedéseit festegeti fakó színekkel omlatag falakra. Lassanként feltört ez a szellem a föld alól, a klasszikus romok köveiből új keresztyén templomok épülnek, s Róma fölött az égen, hol eddig Romulus 12 saskeselyűje csattogott barna szárnyakkal, most megjelenik sugárzó fényben a kereszt jele. A klasszikus Róma alól emanczipálták magukat a nemzetek, de most újra előjönnek uralkodók, s akik legyőzték a világ uralkodóját, meghajolnak „Isten szolgáinak szolgája” előtt, mint magát a pápa nevezte. Ahol a pogány császárság koronája széttrött, oda zarándokolnak új koronákért az uralkodók, s Róma körül új, nagy, eleven élet kezdődik megint, más, mint a régi, többszörös; keresztyén és nemzeti. Letelepülnek, kifejlenek a modern nemzetek; befejeződik a klasszikus ó-kor. megállapodnak azon nemzetek és népfajok, melyek a középkor hosszas vajudása s burkolt, titkos fejlődése után megkezdik az új-kor életét. Ez átmeneti korszakról, az új-kor ez előjátékáról ír Borovszky Samu dr. a Nagy Képes Világtörténet 66. füzetében, mely a népvándorlás történetével foglalkozik. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a

népvándorlásról szóló kötet szerzője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 koronára; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A beérkező rendelésekben bár többnyire kisebb mennyiségekről van szó, de ezen rendeléseknek száma igen nagy lévén, a lefolyt héten is élénk ké vált a forgalom.

A legkeresettebb cikket a takarmányrépamag képezte, minthogy részint az elvetett mag fogyasztás minősége, részint fagykarak, némely vidékeken pedig az orromyos bogár pusztítása miatt állott be pótvetéseknek szüksége. Épp ily keresettek voltak a fűmagvak fajtak szerint, valamint fűmagkeverékek és rétek, legelő, nemkülönben kerti és parkokba való pázsitokhoz.

A herefélék közül főképen vörös lóhere és luczernát kerestek, s ennek folytán a készletek folytatólag is fogytak.

Mezei borsó, mint a búkkönynek pótlása, továbbat is nagy mennyiségben kelt el.

Jegyzések nyers áruért 100 kilónként Budapesten:

Vörös lóhere	75—80	frt
Luczerna, francia	64—66	„
Luczerna, magyar	53—55	„
Muharmag	8—8½	„

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

2741. sz.

1900. tlvvi.

Hirdetmény.

M.-Förro község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1890. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvényzikkben szabályozott eljárás a telekgyőzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ainak alapján, ide érte e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. törvényzikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1900. december hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide érte az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése eilenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1900. december hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide érte azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. év XXXVIII. törvényzikk 16-ik §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1900. december hó 1-ső** napjáig bezárólag nyujtsák.

be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságánál átvehetik.

A kir. járásbírósi telekkönyvi hatósága.
Maros-Ujvárt, 1899. december hó 13-án.

Csegezy,
kir. járásbíró.

3088 1-3

A nagyenyedi Salmen-féle

HÁZ eladó.

Bővebb felvilágosítás dr. Mayer Ödön
gyulafehérvári ügyvédnél nyerhető.

1-3 3091

Biztos

kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényezik értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésére való eladásával foglalkozni kívánnak.

2-19 3086

„MERCUR”

váltóüzleti

részvénytársaság

BUDAPEST

Arany-János-

utca 31.

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arczenőcs

és eszéki

SZALVATOR szappan

eltávolítja a szepőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C.

Salvator-gyógytárából

Eszéken Felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fillér
1 drb. Salvator-szappan „ 1 kor.
1 tégely kézi paszta „ 1 „ 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor

Figyelmeztetés!

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatelektől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjegyvel el vannak látva és kéri a közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

Török József ur gyógyszer-tárában
VI. Király-utca 12. sz.

5-10 3053

Szentkirály-utczában 52. sz.

házas telek

örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

1-3 3092

Szám 1027.

tkvi 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósi telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” nagyszabonyi tükörök és hitelintézet végrehajtónak Soja-Niculae I. Ilie végrehajtást szenvedők elleni 27 kor. 48 fill. tőke követelés és jár iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbírósi területén levő O. Bogát községben és határában fekvő, oláhögati 390. sz. tjkben A + 1-18 r. 374b 2, 374b 3, 386 3, 390 1, 556, 655 3, 1020 1, 1020 5, 1068, 1179, 1693 1, 2191 1, 2241, 2279 6, 2325 2, 2326, 3030 2, 3031 1, 3453 5, 3454 2, 3540 3, 3551 1 hr. sz. a. foglalt Soja Anna férj. Reulae Dumitrane, Hoder György és neje Ogneri Simile nevében álló ingatlanokra az árverést 1074. koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy az árverés a kir. kincstár és Hader György esatlakoztatott végrehajtók érdekében is fog megtartatni és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1900. évi június hó 15-ik napján d. e. 9 órákor Oláh-Bogát községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik végrehajtó és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok beszállásának 10% -át, vagyis 107 kor. 40 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban felvett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezését kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknan, 1900. évi május hó 5-én.

A vizaknai kir. járásbírósi telekkönyvi hatóságtól.

Korinsky Győző,
kir. aljbíró.

3090 1-1

Sz. 478-900.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán Verespatak nagyközség községi orvosi állása üresedésbe jöven, arra pályázatot hirdetnek.

Felhívtnak mindazok, kik ezen évi nyolcezszáz (azaz 800) korona fizetéssel egybekötött községi orvosi állást elnyerni ohajják, az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt pályázatukat f. évi május 31-éig adják be.

Látogatási díj szabályrendeletileg megállapítva nincs, az szabad egyezkedés tárgyát képezi a megválasztandó községi orvos és az előjáróság között.

A választás f. évi június hó 5-én d. e. 10 órákor Verespatakon a községházánál fog megtartatni.

Verespataki járás főszolgabírói hivatala.

Verespatakon, 1900. május 15-én.

Incze Antal
szolgabíró.

3089 1-3

Bikszádi

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmintve szolgál

A

KUTKEZELŐSÉG

BIKSZÁD

(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légszűhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasótartalmánál fogva vérbányás, tüdőcsucs-hurutnál és kezdődő gümőkórúknál, továbbá kitűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkalmazása által emészhetetlenség idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifiu. vált be.

A bikszádi viz bérlője s a sztojkai viz főelárusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai

ásványvizet,

mint Erdély gyógyját, nem hiába nevezték el magyar karlsbadi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epekó bajoknál, nemkülönben cukorbetegségnél alkalmazva, valóságos csodákat mivel, kitűnő hatása a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélyes bántalmaknál is. — A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ dús szén-savtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital, pártját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annnyival is inkább, mert hosszabb állás után sem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

2-10 3045

Főraktár:

Fenichel Jakab urnál (Nagy Enyed) és Molnár Árpád urnál (Abrodány).

Sztojkai

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmintve szolgál

A

FORRÁSKÉZELŐSÉG

SZTOJKA

u. p. Magyar-Lapos.

(Szolnok-Doboka m.)

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlja, hogy a főtéren levő üzlethelyiségében bárhol megjelenő és bármily nyelvű

könyvek, diszművek, folyóiratokra

elvállal megrendeléseket s azokat a legpontosabban teljesíti. Együttal felhívja a közönség szives figyelmét gazdagon berendezett

papír-, rajzeszköz- és írószer-raktárára,

melyben e nemű cikkek nagy választékban igen jutányos áron szerezhetők be. Ugyanitt fogadtatnak el megrendelések modern felszerelésű

könyv- és könyomdai műintézete,

könyvkötészete, valamint dobozgyára

részére.

2-? 3081

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben, Alsó-Ausztria, az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító teák feltalálójának. Kőszvény és rheumatizmus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálatait, melyet vértisztító teája által kínzó rheumatizmus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni és aztán, hogy másokat is kik ezen irtózatosságotba esnek, eme kitűnő teára figyelmeztessen. A kínzó fájdalmakat, melyeket minden időváltozásnál az összes tagjaimban szenvedtem és amelytől semmiféle gyógyszer, sem a badeni kenőfűdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hánykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmult, kínözsem egészen elhomályosult és egész testi erőm elfogyott. A fenti tea 4 heti használata után fájdalmaimtól teljesen megszabadultam nemcsak és még most is, miután már 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződésem, hogy mindenki, aki hasonló bántalmaknál ezen teánál keresi meenedekét, annak feltalálóját, **Wilhelm Ferencz** urat, úgy, mint én, áldani fogja.

Kitűnő tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófné
alezredes neje.

2037 5-6

Kapható minden gyógyszerárban.

2412. sz.
t. kvi 1900.

Hirdetmény.

Fugad község telekkönyve tágisítás folytán az 1869-ik évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényezikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényezikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantositattik.

E czéllból az átalakítási tervezet (előmunkálat) hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1900. június hó 18-án fog megkezdődni.

Ennélfogva felhivatnak: 1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthető.

2. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt még az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog- vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztésére kérelmezzék, illetve hogy törlesztési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1900. évi május hó 10-én.

Vincenti,
kir. járásbíró.

3085 2-3

1 kilo tiszta finom zamatos kávé 1 frt 50 kr. Litke-féle pezsgő. Bánáti leghiresebb búzából örölt hengeralmi lisztek legolcsóbb áron kaphatók.

Bethlen-utcában 3 szoba, konyha, fűskamra, pincze kiadó
ápril 24-től.

Egy kettős számu

WERTHEIM-SZEKRÉNY

olcsó áron eladó

Raktáromba az alábbi friss ásványvizek érkeztek:

Borszéki, Előpataki, Luhi Margit, Carlsbadi, Marienbadi, Nieder Selters, Salvator, Gishuebler, Budai és Lewicon.

Friss **Beocini Roman** és **Portland cmentek** szintén megérkeztek; hordó számra legolcsóbb gyári áron szolgálók. Legjobbnek elismert **könynyen kezelhető Wermorel permetezőket**, legerősebb rézgáliczot **igen jutányosan ajánlok.**

A közelgő időnyre ajánlom a híres nemes gyémánt aczélből készült kaszakát; minden darabért jót állok, ha nem lenne, jó becserelem vagy árat visszaadom. Egyéb szerszámok, ásók, lapátok, kerti-ollók, gereblyék, kapák, mindennemű szegek legolcsóbb áron kaphatók.

Nagy választékban **alpacka** és **nikkel tárgyak**, **gyümölcsös tálak**, **kenyérkosarak**, **kanalak**, **tálcák 20 krtól 4 frtíg**. Diszes lámpák, **husvágók**, új fajta **kávőrlők**.

Többféle **pácizolt halak**

angolna, lapardon, sardinia, orosz hal, heringek, pisztrángok.

A kirakat szives megtekintésére becses pártfogóimat ez uttal is kérve, maradok teljes tisztelettel

2017 23-52

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Erősen vasalt targonca 3 frtért kapható.

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED

FŐTÉR.

Minden nap friss szebeni tormás virsli s más husneműek, különféle sajtok, valamint az egész országban híres orosházi házi kenyér kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő esászári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.
Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáradásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szives tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő hive
Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagsága 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legfőbban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottott.
Székküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárúsítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képviselője és elárúsító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

Legjobbféle vasekék taligákkal, külön aczél ekefők és alkatrészek kaphatók.

Legjobbnek bizonyult korona tapaszából friss küldemény érkezett.

20 darab
marosujvári
takarékpénztári
részvény eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

2-3 3082

TARTOS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD
Valódi Christoph-lakk kerendő. A VALÓDI gyártmány törvényileg védve van.
Christoph-Lak
A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mazolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu ragadós száradás, mely az olajfesteknek és az olajlakkoknak sajátja, elkerültetik. E mellett használata olyan egyszerű, hogy ki-ki maga végezheti a mazolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,
sárgasbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mazolást stb.; van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)
uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, emelközve nem fűdi el a famuástrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr (két közepmagyságú szobára való) 5 ftr 90 kr. vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintázások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 35 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czelnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ,
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.
Nagy-Enyed: **KINDL J.**

Kocsilülés. Ágybetét fűkeretben.

Dús választéku BUTOR-RAKTÁR

saját készítményű szalon-, háló- és étkező-szoba, valamint konyhaberendezésekből, szolid és izléses kivitelben s jutányos áron.
Továbbá ugyancsak saját készítményű

kárpitos- és diszítő-munkák, valamint galv. sodronyágybetétek és kocsilúlések. Ágybetétek, méret szerint, drbként: fűkeretben 14 korona, vaskeretben 20 korona. Kocsilúlések drbként 16 koronáért.

Baumann Arnold mű-, épület- és butor-asztalos gyárában Gyulafehérvárt.
Képes árjegyzék 1 korona (vagy visszaküldés) ellenében.

12-20 3048

Thierry A.
mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszeknel bejegyzett „apácza”-védőjeggyel van ellátva. Fölmulthatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. Külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse
(csodakenőcsnek nevezik)

utolerhetetlen szívó erejű és gyógyító hatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, uajban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyító-hatású mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátveg bérmentve 1 korona 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg. Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéketlen ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Czím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Vedőangya-hoz.
Pregrada Pragerhof fele, a Déli vasut mentén.
Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra kézen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

7-52 3032

Issigeae, Dordogne, Kopenhága, fabrika farma. Milánó, A Bertoloni. Malmö, Sevice Apot. Lejonet Nantes, Pharmacie C. Fredet, Nápoly, Palermo. Páris, Pharmacie française 1 & 3, Place de la Republique, Pharmacie Daprey, 11, Rue des frances Bourgeois. Prága, Róma, Corso, Agenzia del Policlino. Roubaix, Pharmacie F Gerrath. Serajewo, Szeged, Temesvár, Triest, Velence, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

Zacherlin

Nem zacskóban!

Csak az valódi, mely üvegben árultatik!

Ez

az igazán csálhatatlan, gyökeres segítség a rovarokkal való minden vesződés ellen.

Kapható a következő czégeknél:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos	Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.
„ Girner J. József,	„ M. Friedmann
„ Fenichel Jakab	„ Fröhlich Gyula.
„ Winkler János.	„ Jakabffy Albert.
Abrudbánya: Molnár Árpád.	„ Marcell E. gyógyszer.
Maros-Ujvár: Mendel Izidor.	„ Schlesinger testv.
„ Virág Tamás.	

3046 4-10